

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Temesvári magyarok!

Február hó 19-én, pénteken kell előlennie annak, hogy kiknek a kezébe teszi le a közbizalom Temesvár város belső kormányzatát.

A döntés nem nehéz! A Magyar Párt és Temesvár magyarsága tizen-nyolc taggal van képviselve a polgári blokk listáján. Ez a szám minden argumentációnál világosabban beszél.

A magyarság, a mai gondterhes időkben, nem engedheti meg magának azt a meggondolatlan fényűzést, hogy az egyik ellenzékinek menjen, a másik kormánypártinak. Ezek az idők elmúltak. Ki kell mondanunk azt, hogy nem jó magyar ember az, aki kormánypárti, de nem jó magyar ember az sem, aki ellenzéki. Mi sem kormánypárti, sem ellenzéki politikát nem üzhetünk. Nekünk csak egy út áll nyitva: kisebbségi, magyar kisebbségi politikát folytatni. Ha nem ezt tesszük, — elvesztünk.

Senkisé ellensége a nemzeti pártnak, a munkásságnak, vagy német testvéreinknek, akikkel egy ugaron möttünk fel itt a Bánságban, akikkel egy a házunk tája, akikkel felfogása közelebb áll a miénkhez. Nem ellenségeskedés az, ha a magyarság más orientációt keres, más irányban keresi jogainak érvényesítését, kulturális, gazdasági szabadságát, amely nélkül elpusztulunk.

Az Országos Magyar Párt elnöke, Ugron István kiáltványt intézett Erdély és a Bánság magyarságához, melyben arra intette magyar testvéreit: „Ha valaha, úgy most félre kell tennetek, szívetekből ki kell zárnotok a pártos viszálykodás pusztító üszkét. A Magyar Párt minden tagozata a helyi viszonyok gondos mérlegelésével összeállította a jelöltek listáját. Ezt a listát érvényre kell juttatni, ennek győzelme érdekében mindent, mit erőlköcs és törvény megenged, megtenni, de minden tisztátlan fegyvertől tartózkodni kötelessége mindnyájunknak.”

Legyen jelszavunk az összetartás és a pártfegyelem! Szavazatok zárt sorokban a Magyar Párt által támogatott polgári blokk listájára s ezzel tegyetek bizonyosságot a Magyar Párt egységéről s a temesvári magyarság erejéről!

Az Országos Magyar Párt
Temes-torontál megyei tagozatának
Elnöksége.

A vidéki diákok együttérzése a bukaresti egyetemi hallgatókkal

Jassy, febr. 17.

A bukaresti egyetemi hallgatók memorandumával felkavart hullámok még mindig nem ültek el. A tüntető diákok még mindig le vannak tartóztatva és ügyük már legközelebb a hadbíróság elé kerül. Az egyetemi városok közül Jassyban rendeztek az elmúlt éjjel nagy szimpátia tüntetést a diákok, amelynek folyamán köztük és a rend fenntartására kivezényelt katonaság között többször heves összetűzésekre került a sor. A tüntetők hangos énekkel járták be a

várost és több üzlet kirakatát betörték.

A tüntetések lezajlása után még az éj folyamán nagygyűlést tartottak, amelyen a csernovici és kolozsvári egyetemek hallgatói is képviseltették magukat. A gyűlésen szenvedélyes hangú beszédeket tartottak, amelyekben egyértelműleg fenntartották a memorandumban foglalt követeléseiket. Végül határozati javaslatot fogadtak el, amelyben együttérzésükről biztosítják a bukaresti egyetemi hallgatókat és a tüntetések miatt letartóztatott diákokat.

Nagy Károly püspök halála

A romániai magyarság sulyos vesztesége

Kolozsvár, február 17.

Nagy Károly erdélyi református püspök tegnap reggel félhat órákor hosszas szenvedés után Kolozsvárott meghalt. A halálhír futótüzként terjedt el a városban és mindenütt osztatlan részvételt váltott ki. Különösen nagy veszteség érte a püspök halálával a romániai magyar kisebbséget, amelynek iskolaügyeit a legnagyobb önzetlenséggel, a legnagyobb erélyvel és lángoló magyar szeretettel, Magyarországtól való elszakadásunk óta, szolgálta. Az összes kolozsvári középületekre, valamint az erdélyi és bánsági református egyházközségek épületeire kitzített a gyászlobogót. Elhunytáról értesítették a király öfelségét, a kormány tagjait, Budapestben lakó rokonait és az összes egyházfőket.

Nagy Károly püspök mintegy két évvel ezelőtt mirigyrákban betegedett meg. A múlt évben pünkösdkor betegsége annyira rohamosan kezdett terjedni, hogy Budapestre szállították, ahol Manninger tanár klinikáján helyezték el. Itt az egyházfő több ki-nos operáción esett keresztül, amelyek azonban csak meghosszabbították, de megmenteni nem tudták életét. Két hónappal ezelőtt, amikor kezelőorvosai látták, hogy állapota menthetetlen, visszazsallították Kolozsvárra és azóta ott ápolták. A hosszas és kínos betegségtől amugyis legyengült szervezetét három nappal ezelőtt tüdőgyulladás támadta meg, amely most már gyorsan végzett a püspökkel. A két utolsó napot lázasan, eszméletlen állapotban töltötte. Az elmúlt éjjel kiemelték ágyából, mert nagy fájdalmai voltak és karos-

székbe ültették, amelyben hajnali fél-ötig pihent. Ekkor már olyan gyenge volt, hogy mozogni, de még szólni sem tudott. Reggel félhatkor csendesen elhunyt. A halál bekövetkezésekor egyedül ápolónője tartózkodott mellette. Azonnal értesítették leányát, aki férjével együtt megjelent a halott ágyánál.

A holttestet tegnap reggel kilenc órákor teljes ornátusba öltöztették, diszes ércoporsóba helyezték és a református teológián ravatalozták fel. Makkay Sándor dr. püspökhelyettes és Ugron István református világi főgondnok azonnal összehívták az igazgatótanácsot ülésre, amelyen megállapították, hogy az elhunyt főpapot csütörtökön délután három órákor temetik a házsöngárdi temetőben nyugvó felesége mellé. A temetésig az összes református iskolákban szünetel az előadás. A gyászbeszédet Makkay Sándor helyettes püspök fogja tartani.

Nagy Károly 1868 október huszonhetedikén született Kisborosnyón, ahol atyja református tanító volt. Középiskolai tanulmányait a sepsiszentgyörgyi kollégiumban kezdte és Nagyenyeden folytatta. A következő évek során Marburgban és Utrechtben teológiai és filozófiai tanulmányokat végzett. 1892-ben teológiai magántanári vizsgát tett és lelkipásztori működését 1893-ban Brassóban kezdte meg. Utóbb Nagyenyeden választották pappá, 1908-ban egyházkerületi főjegyző lett, 1918 február huszadikán pedig titkos szavazással egyhangulag püspökké választották. Az elhunyt egyházfőt két leánya és két fia gyászolja.

Avingai román templom keresztfelszentelési ünnepe

Vinga, február 17.

Az ujonnan épülő vingai görög keleti román templom keresztfelszentelési ünnepe impozáns keretek között most ment végbe. Az ünnepen résztvett Oprea János vármegyei prefektus, Tiucra Patrik dr. temesvári főesperes, valamint számos temesvári és vármegyei vendég.

A két keresztet nagy papi segédlettel Tiucra Patrik főesperes szentelte föl. Azután csigák segítségével felhúzták azokat a két toronyra, ahol a bádigosok és ácsok megerősítették majd szokás szerint egy-egy pohár bort üritettek a község népének boldogulására és a poharakat a magasból ledobták.

Délben száz terítékű bankett volt, amelyen a királyra, az aradi püspökre és a prefektusra hangzottak el felkösöntök.

A gázgyár jubileuma egybeesik a gyár újjászületésével

Temesvár, február 17.

A temesvári gázgyár ebben az esztendőben lesz hetven esztendő. A hetven éves jubileum egybeesik a gyár újjászületésével is. A régi, elavult és az idők folyamán már-már tönkrement berendezéseket új, modern és a mai igényeknek megfelelő gázfejlesztő gépekkel cserélik fel. A gázgyár új gépei két és fél millió leibe kerülnek és részint Németországból jönnek, részint pedig a resicai vasgyárban készültek. Ide szállításuk most van folyamatban és mihelyt mind együtt lesz, azonnal megkezdődik a felszerelés. A gépek betonalapzatait és vasállványait már most készítik el.

A háború alatt, a köszéninség idején, a gázgyár — mint más városokban is — rátért szén helyett a fával való dolgozásra. Az új berendezéssel ez a mód teljesen megszűnik és a gázgyártáshoz kizárólag aninai és brádi barnaszén fognak felhasználni. A temesvári gázgyár modernizálása Steiner igazgató nevéhez fűződik.

Ma különben a temesvári gázgyárban érdekes látványban részesülhetnek a kíváncsiak. A gázgyárnak ugyanis három gáztartánya van. A legrégebbi egy idős a gyárral, a második hatvan-négy éves, a harmadik és legnagyobb pedig 1904-ben épült. A hetven éves gáztartány az akkori rendszer szerint félig a földbe van építve. Ennek az volt a következménye, hogy az idők folyamán víz szivárgott öblös belsejébe és jelenleg körülbelül háromszáz köbméter víz van benne. A vizet a temesvári városi tűoltóság két új motoros fecskendőjével ma szivattyúzzák ki. Az impozáns szivattyús-fecskendők percnként ezer liter vizet képesek fölszivni és azt ötven méter magasságra lövelni.

Megérkeztek **A. Gagniere & Co. Ltd. London**

világhírű férfiszövet
különlegességei

NIKOLITS & SCHUTZ

egyedárusítónál, **Timisoara**, Takarékpénztár-utca, Agrár-palota. Telef. 18-42

Temesváriak kitüntetése

melyekről a prefektus nem tudott

Temesvár, február 17.

A Monitorul Oficial legutóbbi száma több temesvári lakos királyi kitüntetését közli. Conciatu Ioan képviselő, Dobrescu józsefvárosi kereskedő, Lazarovici H. Lázár, a Hamburg-Amerika Linie romániai vezérigazgatója, Taran Traila marhaekszpórtör és Popovici Gheorghe bankár kaptak rendjeleket a kereskedelmi és iparügyi miniszter előterjesztésére. E kitüntetésekkel kapcsolatban Oprea János prefektus, iparkamarai elnök a következőket jelentette ki munkatársunknak:

Meglepetéssel értesültem a kitüntetésokról, melyek az én tudtomon kívül és a temesvári kereskedelmi és iparkamara tudtán kívül adományozták, mert azokra nézve sem mint prefektus, sem mint kereskedelmi és iparkamarai elnök előterjesztést nem tettem. Azonban gondoskodni fogok róla, hogy a kereskedelmi és iparkamara javaslatot tegyen más érdemes kamarai tagok kitüntetésére is, kik igazán értékes munkával járulnak hozzá a Bácság közgazdasági életének fellendítéséhez. E nyilatkozatommal nem akarom a kitüntetett egyének érdemeit kisebbiteni, csupán az a célok, hogy más hivatott közgazdasági tényezők érdemeire is rámutassak.

A temesvári iparosok

előadták kívánságaikat a prefektusnál

Temesvár, február 17.

A temesvári ipari munkaadók szindikátusának egy Klein Jenő elnök, Veterány Viktor dr. ügyész, Oláriu Péter, Sebestyén Béla, Bittó Ferenc, Oláh Sándor és Malz József választmányi tagokból álló küldöttsége tegnapi felkereste Oprea János prefektust és átnyújtott neki egy memorandumot, mely 14 pontba foglalva tartalmazza a temesvári iparosok kéréseit és kívánságait. Az elnök röviden szóbelileg előadta a memorandumban kifejtetteket, melyek főbb pontokban és lényegben a következők:

A tanonckérdés rendezése az egész vonalon, úgy az iparosok általános, mint a kisebbségi iparosok sajátos érdekei szempontjából, a kisebbségi cégtáblák illetékeinek kérdése. Az iparosok szabad gyűlékezési, illetve tanácskozási jogának elismerése a szindikátusi székházban, a munkésüzemek okozta sérelmek orvoslása, a kéményseprő iparnak, mint szabad iparnak visszaállítása, a villanyszerező ipar mentesítése a városi konkurenciától, olcsó ipari áram szolgáltatása a kisiparnak, az árlejtési hirdetmények kisebbségi nyelven való közzététele, a borbélyok házálásának megszüntetése, a heti kirakodó vásárok kérdésének rendezése, a temesvári munkaadók szindikátusának, mint a temesvári összziparosok érdekképviselőjének hatósági elismerése, valamint egyéb kisebb kívánságok.

A prefektus az elhangzott kérésekkel szemben a legteljesebb megértést tanúsította és egybees kijelentette, hogy a szindikátust, mint a temesvári összziparosság érdekképviselőjét elismerve, annak vezetőségével legközelebb a polgármester és egyéb hatósági közegek bevonásával a fenti kérések elintézése érdekében össze fog ülni és az elhangzott kívánságokat, úgy az iparosság, mint a közérdek szem előtt tartásával a legnagyobb jóakarattal fogja megoldani.

A küldöttség a prefektus nyilatkozatát a legnagyobb meglepéssel vette tudomásul és azzal a megnyugvással távozott, hogy az iparosok jogos kívánságai a legrövidebb időben teljesülni fognak.

Kevés magyar és német

gyermeket adnak az iparospályára

A rossz gazdasági helyzet miatt azonnali kenyérkeresetre szorúlnak — Sok intellektuel iparosnak adja fiát — Látogatás a temesvári tanoncotthonokban

Temesvár, február 17.

A tanoncképzésnek feltétlenül nagy hasznára vannak a tanoncotthonok, amilyen — mint megirtuk — Temesvárott négy van. A mesterek és pedagógusok egyhangulag elismerik, hogy azok a tanoncok, akik az otthonokban vannak, magaviselet és előhaladás tekintetében fölötte állanak az otthonokon kívül levő tanoncoknak. Eppen ezért sajnálatos, hogy a temesvári tanoncotthonok csak mintegy hatodrésze van az otthonokban elhelyezve. A belvárosi tanoncotthonban 147, a gyár városiban 143, az erzsébetvárosban 120 és a józsefvárosban 70 tanonc van elhelyezve. Azonkívül van az államvasuti műhelynek saját tanoncotthona 80 lakóval.

A tanoncotthonokban elsősorban a lelencházak és árvaházak neveltjeit veszik fel, azután következnek a temesvári apátlan gyermekek és szegény emberek fiai, végül pedig megyebeli szegény emberek gyermekei. A tanoncotthon fenntartásához minden olyan mester, aki az intézményből kapott tanoncot, havi négy száz leiel járul hozzá, a többit pedig a város fedezi, amely helyiséget, fűtést, világítást, vizet és egyéb kedvezményeket is ad.

Vulpe István, a belvárosi tanoncotthon igazgatója, készséggel kalauzolt végig az intézetben és megadta a szükséges felvilágosítást. A fiúk tágas, jól szellőző, tiszta hálótermekben alusznak, valóban pedánsan tiszta ágyakon. Minden ágy fölött a benne alvó tanonc neve és mestersege. A falakon táblákon jelmondatok az ipar magasztosságáról.

A hálótermek mellett mosdófülkék és tágas ebédlők vannak. Külön teremben szekrények állnak minden fiúnak ruhája és holmija számára saját szekrénye van. A tanoncoknak nagy fürdőbázejük van, azonkívül naponta háromszor kell alapos mosakodást végezniük. Reggelijük: koménymaglevés, délben leves, főzelék, hus, este főzelék hus és egész napra hatvan deka kenyér. Csak a húst kapják adagolva, a többi ételből tetszés szerinti mennyiséget vehetnek. Van külön termük, ahol vasárnaponként önképzőköri összejövetelük van, saját színpadjukon szavalnak és műkedvelői előadásokat tartanak. Ezenkívül naponta is vannak szellemileg foglalkoztatva. Ugyanis vacsora után

két órai studium van, amikor elsősorban felügyelet alatt meg kell csinálni és tanulni a tanoncskolai leckét, azután pedig olvashatnak. Nyolcszáz kötetből álló könyvtár áll rendelkezésükre, amelyben magyar és német könyvek is vannak.

A belvárosi tanoncotthonnal kapcsolatosan külön segédotthon is van. Jelenleg itt 50 iparossegéd lakik. Teljes ellátásuk van s fizetnek érte havonta 1200 leit. Keresetük többi részét ruházatra és tőkegyűjtésre fordíthatják. Mindegyiknek van takarékkönyve, amelyre havonta legalább kétszáz leit köteles elhelyezni. Némelyik-

nek tiz-tizenötezer lei megtakarított pénze is van s mire önállósítani akarja magát, meglesz rá az anyagi ereje.

A belvárosi tanoncotthon lakói közül huszötegy

kisebbségi tanonc — magyar és német — van. Kérdeztem ennek okát és a következő magyarázatot kaptam:

— Tapasztaljuk, hogy az utóbbi időben magyar és német fiu aránylag kevés megy inasnak. Ennek oka a rossz gazdasági helyzet. Mint inas ugyanis nem kap fizetést, ellenben elmegey kifutónak, vagy napszámossáknak és mindjárt keres. Hogy a pillanatnyi előnyért mit veszít, azt csak később látja be, amikor mesterség nélkül áll és napszámra szorul. A környékbeli sváb és magyar falvakból az iparosok gyakran kérnek tőlünk inast, mert az ottani kisebbségi fiúk nem mennek az ipari pályára, mert a szülők azt akarják, hogy

mindjárt keressenek. Azt mondhatom, hogy még nem volt rá eset, hogy a felvételért folyamodó kisebbségi fiut ne vettünk volna föl.

— Hogy válnak ezek be? — Nagyszerűen. Jól viselkednek, mestereik is dicsérik őket. Az otthonban több felügyelői állást kisebbségi tanoncok töltenek be. A legjobb anyagot Bodófalva, Igazfalva és Szénészeg adják.

— Használhatják a kisebbségi tanoncok nyelvüket az otthonban? — Ebben senki sem akadályozza őket. Hivatalosan is beszélünk velük magyarul, vagy németül. Ők megtanulnak a román fiuktól románul, ezek pedig tőlük magyarul és németül. Arra oktatjuk valamennyit, hogy az itt élő népeknek egymás nyelvének ismeretére

szükségük van. — Nem panaszkodnak a kisebbségi mesterek, hogy nem kapnak kisebbségi tanoncotokat?

— Amely mester magyar, vagy német tanoncot kér kifejezetten, annak olyat adunk. A legtöbb mester azonban szívesen fogadja a román fiukat, mert a román vevőkkel való érintkezésben ezek tolmácsul szolgálnak.

— Milyen társadalmi kategóriákból rekrutálódnak az inasok?

— A legtöbbje földmives szülők gyermeke. A kis föld ugyanis nem nyújt elegendő lehetőséget a megélhetésre s azért lesznek iparosokká. A lateinosztály elszegényedése folytán feltűnően

sok intellektuel szülő iparosnak adja a fiát. Az ilyeneket előszeretettel vesszük fel, mert intelligens iparosok lesznek belőlük. Érdekes, hogy ezek többnyire kisebbségiek. Van nálunk pap, tanító, mérnök, gyógyszerész, hivatalnok fia, akiből iparos lesz. Nagyon törekvők valamennyien.

Az irodával szomszédos termekben nagy zsongás keletkezik. Dél van. Ebédre gyűlnek a fiúk. A többség románul beszél, de a zsvajból kihallani a magyar és a német idiómákat is.

k. e.

A kéményseprősztrájk

véget ért Temesvárott

Temesvár, február 17.

Megirtuk, hogy a temesvári kéményseprők sztrájkba léptek, mivel a város az általuk kért husz százalékos béremelést nem engedélyezte. A tárgyalások során Vidrighin Sztán vízvezetési és csatornázási igazgató, akinek hatáskörébe a kéményseprés is tartozik, hajlandó volt öt százalékos béremelést adni, amit azonban a kéményseprők nem fogadtak el és a munkát beszüntették.

Miután két heti sztrájk után az egyezség még mindig nem jött létre, a kéményseprősegédek felmondtak és kikérték munkakönyveiket. Georgevici Lucian dr. főpolgármester közvetítésével újabb tárgyalások indultak meg. Ugyanis figyelembe vették azt, hogy most téli időben, amikor a háztartásokban állandóan tüzelnek, a város nem lehet el kéményseprők nélkül és a távozkát különben is nehéz volna pótolni. Az újabb tárgyalások így eredményre is vezettek és a kéményseprők megkapták az eredetileg kért husz százalékos emelést. A megegyezés után újból munkába állottak.

Lehet lopni

magától a tolvajtól is

Nagyszalonta, február 16.

Nagyszalontán mindenki ismeri Mohácsi Jóska cigányt, aki lopásért és zsebmetésért már többször volt büntetve. Mesterségét mindazonáltal tovább folytatja és már vagyont is szerzett belőle. Nagyszalontán saját háza is van.

Most az egyszer azonban alaposan megjárta, mert őt magát lopták meg. Két lánya bálban volt, ő maga pedig egy udvari szobában aludt. Ezalatt éjjel a tolvajok az utca felől kiakasztottak egy ablakot, aztán bemettek a szobába s annak ajtaját bereteszelték, nehogy a házbeliek meglepjék őket. Ettől azonban nem kellett tartani, mert Mohácsi Jóska az igazak álmát aludta, amíg a tolvajok zsákmányukat összeszedték s aztán az ablakon keresztül távoztak.

Éjfélután hazajött Mohácsi két lánya. Az utcai szobában ők szoktak aludni s nagyon meglepődtek, mikor annak ajtaját nem tudták kinyitni. Kimentek az utcára, hogy bezörgessenek, mert azt hitték, hogy — mint máskor — megjött valami rokonuk s az alszik szobájukban. De mikor a nyitott ablakot látták, mindjárt tisztában voltak vele, hogy mi történt. Megállapították, hogy a tolvajok fosztott tollat, ruhát és egy értékes aranyórát láncsal vitték el. A kár több mint hatvanezer leire rugott.

A rendőrség megindította a nyomozást és Mohácsi bemondása alapján sikerült a tolvajokat két tizenöt éves cigányruhanc személyében elfogni: Az ellopott holmit, amelyet éppen Nagyszalontára akartak szállítani eladás végett, hiánytalanul megtalálták náluk.

— UGY SEGITSÉN A MAGYAROK ISTENE! Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt elnöksége körlevelet intézett az összes tagozatokhoz, amelyben felhívja őket, hogy a hivatalos listára szavazzanak. A körlevél, amely ezt nemzeti beesület kérdésének mondja, így végződik: Ahogyan segítesz, úgy segíljen téged és utódaidat a magyarok Istene.

Minden magyar kötelessége a következő jelvény-nyel szavazni:

Elsőrangú különlegességek üzlete

férfi kalapok és sapkákban

Alapítva 1863

Telefon 22-56

Weismayr

Temesvár

Belváros, Str. V. Alexandri (Hunyadi-u) 8

Hírek

Temesvár kölcsönt vesz fel

A villamos vasuti vonalak kiépítése Gyirokig, Kisodáig és Szabadfalugig — Négy városi autobus üzembehelyezése

Temesvár, február 17.

Minden Demosthenenél szebben beszél a tett! — mondta már a régi klasszikus megállapítás és a sok politikai demagogiánál valóban ezerszerre értékebb az az eredmény, amelyet nem a szó, hanem a produktív munka termel ki. Temesvár város vezetősége mindenkor a tett programját vallotta és hogy a Bánság fővárosa ma az ország egyik legnagyobb, legvirágzóbb emporiuma, az a komoly és cél tudatos munka és városfejlesztési törekvés eredménye. Megnyugvással tekinthet Temesvár közönsége a jelenlegi városi vezetőség

jövőbeli munkája

elő, mert eddigelé is biztosítékát adta annak, hogy szívén viseli a közügyek helyes és a lakosság érdekében való irányítását. Talán éppen a mai mozgalmak napokban kétszeresen időszerűre mutatni arra a tartalmas munkaprogramra, amelyet Temesvár jelenlegi vezetősége vállalt és amelyet képes és lesz megvalósítani, annak igazolására, hogy érdemes a polgárság bizalmára és támogatására.

A közegészségügy fejlesztése érdekében a város telt alá hozza a modern új kórházat, felállítja a népfürdőt, kaput nyit a kétszáz személy befogadására alkalmas szegényháznak, kibővíti a vágóhidat, az egészségügyi követelményeknek megfelelő barakkokba helyezi el a lakás nélkülieket és megvalósítja a járványkórházat is. Különös gondot és figyelmet kíván fordítani a parkok rendezésére és a Scudier-ligetet teljesen átalakítja. A kulturális létesítmények impozáns csarnoka lesz

az új színház,

amely még ebben az esztendőben elkészül, továbbá új moziépületek és egy kulturpalota megteremtése. Az iskolaügy ugyancsak tekintélyes arányú fejlődés előtt áll, amennyiben rövidesen felavatásra kerül a felső ke-

reskedelmi akadémia épülete, valamint a már régóta tervbe vett két fiu- és egy leányotthon. A polgárság régi óhaja teljesül akkor, amikor a Belvárosban, Gyárvárosban és Józsefvárosban felépül a három polgári leányiskola.

Temesvár gazdasági fejlődésével természetesen megnövekedik a forgalom is és a közlekedés zavartalan biztosítása érdekében a város vezetősége el távolítja Temesvár testéről azt a vasút-pántot, amely a forgalmat szinte megbénítja, vagyis

a bázisai vágányt

kihelyezi. Meghosszabbítják majd a Börze-utat a józsefvárosi állomással összekötő körúttal, a Gyárvárosba irányuló kocsiforgalmat pedig a meghosszabbított Magyar-utcának kiépítésével fogják megosztani. A közvezetésre és aszfaltozásra szoruló utcákat városrészenként rendbehozzák, a Mehalát csatornázással látják el. A városi villamosvasut hálózata továbbra is ki fog bővülni és közeledik az idő, amikor a körforgalomból valóság lesz. Új villamosvonalakat építenek ki és még ebben az évben elkészül a kék villamos meghosszabbított vonala Kisodáig és Gyirokig. A régi terv szerint létesülő

villamos körforgalom

a volt Hungária uton át a közbárányhid előtt bonyolódik majd le, meghosszabbítják a vörös villamosvonalat egészen Szabadfalugig. Az új vonalak kiépítése a város négy autobus helyezésébe.

A nagyarányú városfejlesztési tervek természetesen megfelelő anyagi eszközök igénybevételét teszik szükségessé, amire Temesvár vagyona bőségesen nyújt fedezetet. A pénzügyi helyzet szánására a város egy háromszáz milliós kölcsön felvételét szorgalmazza, amelyet a tartozások kiegyenlítésére és a mutatkozó új költségek fedezésére kíván fordítani.

— A második temesvári vizsgálóbíró megkezdte működését. Popescu Péter törvényszéki bíró, akit nemrégiben nevezték ki második vizsgálóbírónak a temesvári törvényszék területére, tegnap megkezdte működését. Az újonnan szervezett vizsgálóbírói iroda titkára Hladik Árpád, aki közel husz éven át működött az ügyészségnél s onnan nyert beosztást a vizsgálóbírói hivatalba.

— A tatarbunári per a bíróság előtt. Bukarestből jelentik: A katonai felelősségi bíróság tegnap kezdte meg Dinescu tábornok elnöklésével a tatarbunári per elítélteinek felelősségi tárgyalását.

— A bolgár községi választások eredménye a következő: A kormánypárt kapott: 85 000, a liberálisok 27 000, a parasztpárt 17 000, a demokraták 16 000, a szocialisták 13 000, az agrárpárt 12 000 és az iparospárt 1500 szavazatot.

— Választások ellenlista nélkül. Bukarestből jelentik: Tegnap reggelig nyolcezerhatszázötvenkilenc községben ellenlista nélkül választották meg az előjáróságokat. A városok közül tizenegy helyen egyhangú volt a választás, mivel ellenlista nem volt, százkét városban pedig rendkívül heves küzdelem várható.

MOZI

Belvárosi mozi: február 18. és 19.
Gyárvárosi mozi: február 16. és 17.
Mehalai mozi: február 21.

Világsiker!

A kis Lord

Nagy művészi és romantikus film megható drámai cselekménnyel 10 felvonás

A főszerepben a nagy amerikai moziművésznő

Mary Pickford

Monopol: Oer-film Bucuresti.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.
Telefonszámunk:
Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei.
Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.
Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

A vén színész,

negyvenhárom éven át könnyeket szalt a néző szemébe, majd kacajra kaskasztott ifjút és öreget, tegnap eggel kikerült a kórházból. Betegen, reggen, fáradtan, mint akinek teher z élet és fél az emberektől. Nem per azokhoz fordulni, akik Krecsányi lejében annyiszor tapsoltak az öreg arkas Bélának. Nyomorultul, gyedül, magára hagyva üldögél a ávéházban. És felragyog az arca, mikor az egyik fiatal kolléga hozzáp és megszólítja:

— Isten hozta Béla bátyám, hogy an? Merre viszi az élet szekere? Lemondóan legyint az öreg, mint ki fél attól, hogy ezt a szót hallja, hogy élet. Az öreg Farkas Béla bu-an elpanaszolja a sorsát, a belegégét, a küzdelet az étellel és azt, hogy egy bani sincs a zsebében. A művésznépségekben melegebben dobog a szív, megéri a szerencsétlenek sorsát, gyűjtőívét készít és ott a fényes tükrök mentén megszólaltatja az emberek szívét. Gyűjt az öreg életvándornak, aki tovább akarna utazni, ahová még az emlékeken túl okoni kapcsolatok is fűzik. És az emberek szíve lágy, az emberek adnak és ha nem százasaok, de huszasaok hullanak az ifju kollégának, aki az öregnek gyűjti a garasokat. Vándorutjában eléri a kávéház tulajdonosát. Természetesnek tartja, hogy a tulajdonos, akinél a színész és művésznépség élete keresményének ívadót otthagyja, szintén hozzájárul a gyűjtéshez. A kávé s ránéz a színészre s a világ legtermészetesebb hangján mondja:

— Hagyanak békén, nem adok én ilyen éhenkórásznak. Sokan hallották. Emberek, akik tudják, hogy mil keres ez a kávé a színészen, az újságírón, a művészen és aki a szíve helyett egy darab követ hord. Adja az Isten, hogy sose legyen szüksége a mások szívére.

— A TEMESVÁRI TÖRVÉNYSZÉK TERÜLETÉN CSAK TIZENEGY KÖZSÉGBEN LESZ VÁLASZTÁS. A temesvári törvényszék hatásköre alá tartozó területen összesen százhuszonnégy község van, amelyekben ugyancsak most kellene a községi választásokat megtartani. Ezzel szemben azonban mindössze tizenegy községben lesz választás Száztiz községben a választók egyetlen listában állapodtak meg és így a lista megválasztottnak tekinthető, három községben pedig egyáltalán nem készítettek listát.

— A kisebbségi mandátumok sorsa. Bukarestből jelentik: Az igazságügyminiszter rendeletet intézett a választási elnökökhöz, akikkel ismerette a választási kisebbségekre eső mandátumok kiszámítási módját, valamint a pótválasztások eseteiben követendő eljárást.

Szenzációs
angol tánclemezek
megérkeztek
KATZKY, Mercy-utca 10

— Hamvazószerda. A keresztény világ ma üli Hamvazószerdát, a bűnbánat napját, amelyre a husvétot megelőző negyvennapos böjt következik. A püspöki székesegyházban délelőtt kilenc órakor hamvazás van, amelyet P a c h a Ágost apostoli kormányzó végez. Hamvazás után nagymise lesz. Az egyes városrészek plébániatemplomaiban délelőtt nyolc órakor kezdődik a hamvazás, melyet mise után folytatnak. Böjti prédikációk a székesegyházban vasárnaponként este lesznek fölváltva magyar és német nyelven, a Gyárvárosban, Erzsébetvárosban, Belvárosban és Józsefvárosban csütörtökön és vasárnap este hatkor tartják a böjti prédikációkat ugyancsak fölváltva magyarul és németül.

— Gyilkosság a választások miatt. Bukarestből jelentik: Flamanda községben tegnap Neacsu Sándort, az egyesült ellenzéki lista vezetőjét heves politikai vita után Cernăc János községi bíró baltával agyonütötte. A gyilkos bírót letartóztatták.

— Kicsinyben kezdik. Bukarestből jelentik: A Tighina mellett levő Ciadar községben egy pénzhamisító cigánybandát tettek ártalmatlanná. A hamisító banda nikkal leiket állított elő. A rendőrség tízezer darab egy leies és háromezer darab két leies hamisítványt foglalt le.

— Téglaverősdit játszottak. Máriaföldön nagy tűz pusztított, amely majdnem végzetes következményeket vont maga után. Mayer János gazdálkodó gyermekei és azok pajtásai az udvaron téglaverősdit játszottak és a téglaegetést utánozva felgyújtottak egy szalmakazalt. A száraz időben a tűz gyorsan terjedt és csakhamar lángban állott a nagy mennyiségben felhalmozott takarmány. Kivonult a tűzoltóság János Ernő tűzoltóparancsnok vezetése mellett és egész éjjel megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltani. A kár meghaladja a százezer leit.

* A Patria kabaré és bar megszűnt és a teljesen átalakított, modern izléssel berendezett kávéház elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helysége.

— Az óvatos Németország. Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini jelentése szerint a német kormány utasította külföldi megbízottait, közöljék az illetékes kormányokkal, hogy Németország fenntartja magának a jogot, hogy visszatérhessen a Népszövetségbe való belépésre vonatkozó döntésére abban az esetben, ha a népszövetségi tanács mai összeállítását megváltoztatja.

— Kiütéses tifusz az okiráltságban. Bukarestből jelentik: Balt vidéken számos ember kiütéses tifuszban betegedett meg. A hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket a járvány tovaterjedésének a megállítására.

* Ma szenzációs műsor a Lloyd-tavernában. Kitűnő francia konyha.

— Villamos és autó összeütközése. A belvárosi mozi előtt azon a helyen, ahol a villamosvasuti pálya éles kanyarban fordul, tegnap délután a harmincnyolc számú villamoskocsi összeütközött egy aradi autóval. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a villamos első perronja erősen megrongálódott, az autónak pedig a fél oldala összetört. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a karamból kinek a hibájából következett be. Érdekes, hogy ezen az éles kanyaruton ez már a hatodik összeütközés villamos és autó között.

* Választások előtt minden polgár tisztában van vele, hogyha hentesárura van szüksége, nem nehéz a választás, mert Fa Mihály Telekház-téri és Mária melletti üzletében kapni a legjobb hentesárut.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepiünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépíti. Tervek, költségvetések és kézi téglaprés ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primăria (Városház-utca) 16 sz.

— **Hívatlan éjszakai látogatók.** Pivarcsik Lajos szobafestő feljelentést tett a rendőrségen, hogy Dózsa-tér 5. szám alatti lakására éjszaka az ablakon keresztül ismeretlen tettes behatolt és több ezer lei értékben különböző ruhaneműket lopott. A nyomozás folyik.

— **Csecsemőgyilkos anya.** Egy zsenge emberélelet ismét kegyetlenül irtottak ki. Lelkiismeretlen anya megölte magzatát és hogy bűnös eljárásának nyomain eltakarja, a meggyilkolt csecsemőt elrejtette. Az erzsébetvárosi rendőrségnek jelentették, hogy a Tirol-utca 58. számú házában illemlhelyén egy fiucsecsemő hulláját találták meg. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy a csecsemő halva született-e, vagy pedig megfojtották. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a gyilkos anya kinyomozására.

— **Pincetűz.** A józsefvárosi Uri-utca 2. számú ház pincéjében, amelyben a Figaro-csokoládégyár van elhelyezve, tegnap délután tűz ütött ki. A városi tűzoltóság Biste Leó parancsnokkal az élen hamarosan a helyszínen termett és másfél órá munkával teljesen megfékezte a tüzet. Az oltást megnehezítette az a körülmény, hogy a pince tele volt füsttel és sokáig tartott, amíg a tűzoltók oda be tudtak hatolni. A berendezés egy része és néhány láda áru elpusztult. A tűz okának kiderítésére a vizsgálat megindult.

— **Révész Artur dr. asztrofizikai előadása,** amely iránt tanári, mérnöki és tudományos körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg, vasárnap délután három órakor lesz a városi színházban. Révész mérnök a Napról és a vele kapcsolatos jelenségekről, valamint a Napnak a Földhöz való viszonyáról tart előadást. Előadás után egyes hozzászólókkal vitát rendez. A tiszta jövedelmet szegény gyermekek felruházására a város rendelkezésére bocsátja az előadó.

Farsang

• A Magyar Dalárda farsangzáró mulatsága a tomboló jókedv és feszletlen, vidám hangulat jegyében folyt le. Az ötletes rendezőség annyiféle szórakozásról, farsangi tréfáról és bálfi meglepetésről gondoskodott, hogy nehéz volna a tegnapi esti mulatságról színes képet festeni. A Tiszti Kaszinó termei zsufozásig megteltek tarka hullámban kavargó közönséggel, amely önfeledten hódolt a vigalomnak, táncnak és igazán nem gondolt az időközben beköszöntött hamvazó szerdára.

— A temesvári francia-klub bálja, amelyet csütörtökön, február 18-án a Tiszti Kaszinó termeiben tartanak, a szezon egyik legelőkelőbb mulatsága lesz. A szünetekben Schronk Ilonka operaénekesnő és Namiannu Alexandru ariákat énekelnek, Olivier, Maddy és Brezzo művészek zeneszámokat adnak elő. Egy szellemes jósnő mindenkinek megjósolja a jövőjét, Weiss Pál jazzbandja pedig modern táncokat fog játszani. Azonkívül lesz nagy tombolajáték is. A bálra a belépés meghívó felmutatása mellett ingyenes. Meghívókat a Jenő herceg-utca 1. szám alatti levő francia konzulátuson lehet kapni.

Szerkesztői üzenetek.

Banater Deutsche Zeitung. Csodálkozunk, hogy nem értették meg, amit cikkünkben írtunk. Ott nem arról volt szó, hogy örülünk-e vagy sem a magyar német beadványok elfogadásának a közigazgatási hatóságok által, hanem tényeket állapítottunk meg: kik adtak be eddig a városhoz és a megyéhez anyanyelvükön írott kérvényeket. És reményünknek adtunk kifejezést, hogy ez a választások után is így marad. Megérthetik csodálkozásunkat, hogy vezetőik és irányítóik ilyen gyorsan elfelejtették magyarul, mert hiszen nem is olyan régen a legsovínisztább magyar pártokban töltötték be vezetőszerepet. Mi nem voltunk és nem leszünk renegátok!

A választási igazolvány csak úgy érvényes, ha a választó azt sajátkezűleg aláírja

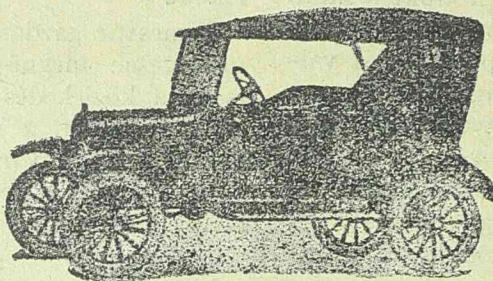
„Helicon” könyvnyomda nyomása, Timisoara.

CITROËN

AUTÓK

5 HP. és 10 HP.

karbantartása a legolcsóbb.

Nagy árengedmények.

„NOËL” București
Calea Victoriei 105

Telefon 10-71

Mindennemű

butorok legolcsóbban Ungor
asztalosnál, Gyárvaros, Fő-u. 33

Ha szép akar lenni, használjon
Kulka-féle Liliomtej-kremit, liliomszappant, liliompudert, 3 színben.
Kapható kizárólag Kulka Emil vérszi gyógyszerüzében, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

„ATLANTA”

TEXTILIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

TIMISOARA

TELEFON: 19-66

LICHTWITZ

LIQUEURS

Kántori állás

A Temesvár-erzsébetvárosi római katolikus hitközség a megüresedő kántori állásra pályázatot hirdet f. é. február 28-án lejáró határnapal. Javaldalmazás havi 5-6000 lei. Felvilágosítással szolgál a plébánia hivatal. Római katolikus egyház elnöksége. 249

Tiberiu Soltész Tibor

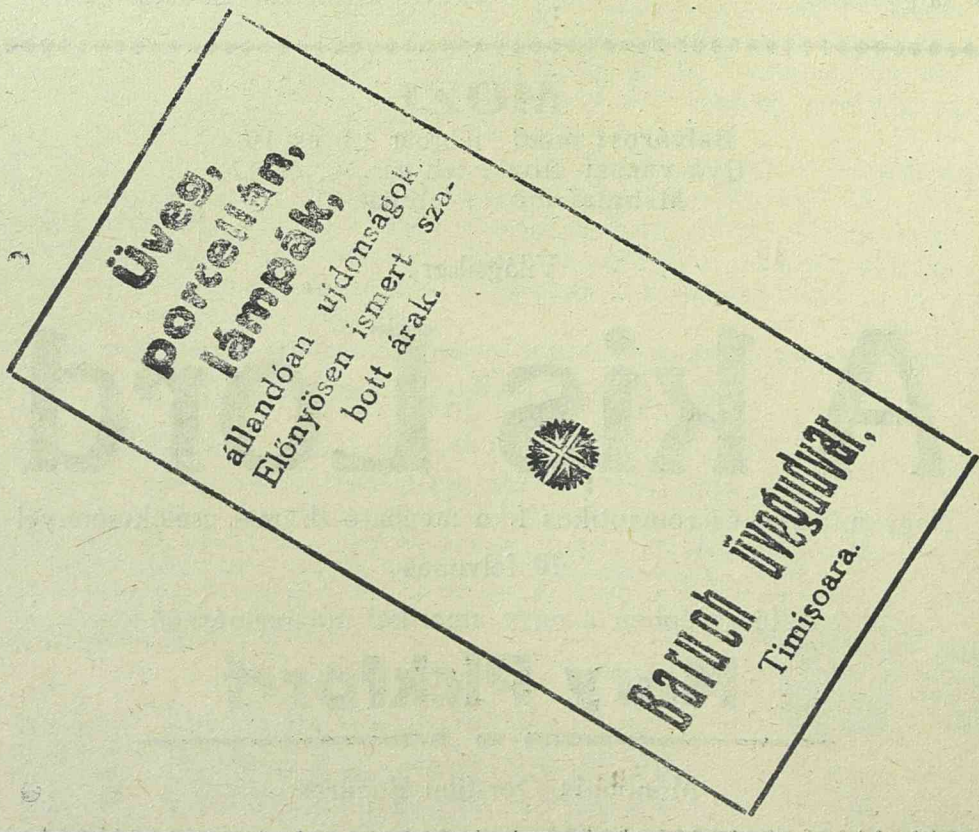
cérna és fonalárak importja.

A G. B. C. védjegyű olasz cérna romániai kizárólagos egyedárusítása.

Arad, Strada Horia 1.

Telefon: 6-83.

Sürgöncim: Drapeau.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalékos enyvedmény. Díjelőre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Minden megbízás eredményéért garantiál. Cégjelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, I. Gen. Praporgescu 7.

Művelt özvegy nő, 28 éves, magányos ur, vagy urinóhoz vidékre is ajánlkozik „Özvegy” jellegre a kiadóba.

Nagy cégeknél bedolgozott raktárnok-expediteur állását változtatná. Ajánlatot „Szives” jellegre kérék kiadóba.

Gyermekruha varrást és fehérnemű javítás jutányosan vállalko, Erzsébetváros, Korona-utca 3, jobbra. Ugyanott házikoszt kapható és két szerényebb ember részére butorozott szoba teljes ellárással kiadó.

Pénztáros vagy pénztárosnő fűszerüzlet-hez kerestetik. Nyugdíjasok és óvadékképesek előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Részvénytársaság” jellegre a kiadóba.

Csak délelőtti könnyű foglalkozással szép keresetre tehetnek szert férfiak és asszonyok. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadó hivatalában délelőtt 10-12 óra között.

Vidékre keresek jól főzni tudó szakácsnőt vagy minden szakácsnőt. Bővebbet Belváros, Eród-utca 12, II.

Cipők legolcsóbban mérték után Schweszt cipésznél rendelhetők. Erzsébetváros, Csáky és Dózsa-utca sarok.

Csukott szín autónak kiadó Erzsébetváros Rezső-utca 21.

Butor, épület, portál és üzletberendezéseket vállalko Schreyer műasztalos, Erzsébetváros, Kazinc-utca 25.

3 hónap alatt elsajátíthatja az önálló mélegképes kettős könyvvitelt. Magánórákat ad nagyvállalatok főkönyvelője, III Korona-utca 25.

Jobba Miklós piros igazolványa elveszett. Kéleadni a rendőrségen.

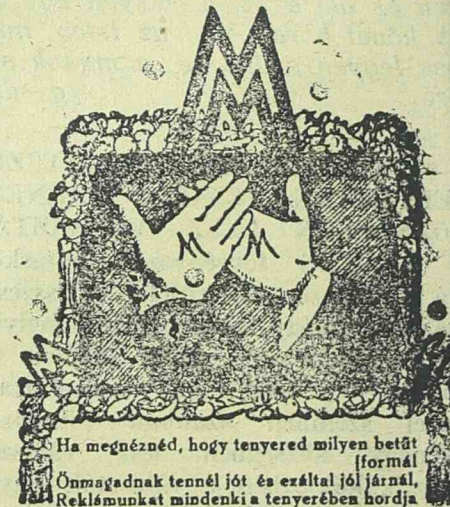
Bankszolgai, üzletszolgai, vagy ehhez hasonló állást keresek azonnali, vagy március 1-i belépésre. Gyárvaros, Galamb-u. 15, II.

Elveszett Fogas Eleonora piros igazolványa. Megtaláló kérétki a rendőrségre leadni.

3 legjobb arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárában

Timisoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Ha megnéznéd, hogy tenyered milyen betűt (formát) önmagadnak tennél jót és ezáltal jól járnál. Reklámunkat mindenki a tenyerében hordja. Ha van otthon M. M. konzerv, nincs már semmi gondja.

FARMODONT

Vas- és rézbutorgyár

III, Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank

Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és külföldi szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.